अन्नपूर्ण गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः ८, संख्याः १,   मितिः २०८१ साल जेठ २० गते

भागः २

अन्नपूर्ण गाउँपालिका
सहकारी संस्थाको निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका २०८०

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०८०/११/१८

प्रस्तावनाः

सहकारीका सर्वमान्य सिद्धान्तको परिपालना तथा वित्तीयअनुशासन कायम गर्नुका साथै अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र संचालित सहकारी संस्थाहरूमा सुशासन तथा पारदर्शिता कायम गरी गुणस्तरीय सेवा प्रवाहको माध्यमबाट सहकारी संस्थाको संचालनमा प्रभावकारिता र दिगोपना कायम गराउनका लागि सहकारी संस्थाहरूको नियमित स्थलगत निरीक्षण, अनुगमन व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाउन वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधान २०७२ को धारा १२६ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ र अन्नपूर्ण गाउँपालिका सहकारी ऐन २०७४ को दफा १०१ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी अन्नपूर्ण गाउँपालिका कास्कीको गाउँ कार्यपालिकाले यो **अन्नपूर्ण गाउँपालिका सहकारी संस्था निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका २०८०** तर्जुमा गरी लागु गरेको छ।

परिच्छेद – १
नाम र परिभाषा

१) **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (क) यस निर्देशिकाको नाम "अन्नपूर्ण गाउँपालिका सहकारी संस्थाको निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका २०८०" रहेको छ।
(ख) यो निर्देशिका गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले स्वीकृत गरेको मिति देखी लागु हुनेछ।

२) परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यो निर्देशिकामा,

(क)"ऐन" भन्नाले अन्नपूर्ण गाउँपालिका सहकारी ऐन, २०७४ लाई जनाउने छ।
(ख)"नियमावली" भन्नाले सहकारी नियमावली, २०७५ लाई जनाउने छ।

(ग) "विनियम" भन्नाले सम्बन्धित सहकारी संस्थाको विनियमलाई जनाउने छ।

(घ) "सहकारी संस्था" भन्नाले अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको नियामक क्षेत्राधिकार भित्रका प्रारम्भिक सहकारी संस्थालाई जनाउने छ।

(ङ) "अनुगमन" भन्नाले सहकारी संस्थाको कारोवारसँग सम्बन्धित विवरणहरु संकलन गरी सूचना राख्ने, अद्यावधिक गर्ने र आवश्यकता अनुसार तुलना तथा रुजु गर्ने काम सम्झनुपर्छ।

(च) "निरीक्षण" भन्नाले अधिकार प्राप्त नियामक निकाय वा कार्यालयका पदाधिकारी तथा कर्मचारीबाट स्थलगत जाँच गरी सहकारी संस्थाले आफ्नो उद्देश्य बमोजिम काम सम्पन्न गरेको छ छैन भनी हेर्ने र जाँचबुझ गर्ने कार्यलाई सम्झनुपर्छ।

(छ) "समिति" भन्नाले सहकारी संस्थाका संचालक समितिलाई जनाउने छ।

(ज) "दर्ता अधिकारी" भन्नाले अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा दर्ता अधिकारीको काम गर्न तोकिएको अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई जनाउने छ।

(झ) "सदस्य" भन्नाले सहकारी संस्थाको विनियम बमोजिम शेयर खरिद गरी सहकारी संस्थाको सदस्यता प्राप्त गरेको व्यक्तिलाई जनाउने छ।

(ञ) "कार्यक्षेत्र" भन्नाले सहकारी संस्थालाई कारोवार गर्न र सदस्यता विस्तार गर्न तोकिएको भौगोलिक क्षेत्र वा निर्दिष्ट स्थानलाई जनाउने छ।

(ट) "शेयर पुँजी" भन्नाले सहकारी संस्थाको चुक्ता शेयर पुँजीलाई जनाउने छ।

(ठ) "निक्षेप" भन्नाले व्याज दिने गरी वा नगरी सहकारी संस्थाका शेयर सदस्यहरूले जम्मा गरेको बचत रकमलाई जनाउने छ। यस शव्दले सदस्यहरूका नाबालक बालबालिकाहरूको नाममा नियमित बचत हुने बचत रकमलाई समेत जनाउने छ।

(ड) "एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली" भन्नाले सहकारी विभागले स्थापना गरेको ईन्टरनेट संचार प्रणालीमा आधारित सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Cooperative and Poverty Related Management Information System-COPOMIS) लाई जनाउने छ।

(ढ) "गाउँपालिका' भन्नाले अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्कीलाई जनाउने छ।

(ण) "प्रदेश सरकार" भन्नाले गण्डकी प्रदेश सरकारलाई जनाउने छ।

(त) "विभाग" भन्नाले सहकारी विभागलाई जनाउने छ।

(थ) "प्रदेश सहकारी कानुन" भन्नाले गण्डकी प्रदेश सरकारको सहकारी ऐन, २०७५ लाई जनाउने छ। सो शब्दले उक्त ऐन अन्तर्गत वनेको नियमावली, मापदण्ड, निर्देशिका र कार्यविधीलाई समेत जनाउने छ।

(द) "निरीक्षण र अनुगमन टोली" भन्नाले यस निर्देशिकाको दफा १२ बमोजिम गठित निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीलाई जनाउने छ। सो शव्दले अन्य नियामक निकाय वाट खटिएको तथा संयुक्त निरीक्षण र अनुगमन टोलीलाई समेत जनाउने छ।

(ध) "आर्थिक वर्ष" भन्नाले श्रावण १ गते देखि आषाढ मसान्त सम्मको अवधिलाई सम्झनुपर्छ।

(न) "संघीय सहकारी कानून" भन्नाले सहकारी ऐन २०७४ लाई सम्झनुपर्छ सो शब्दले उक्त ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली मापदण्ड, निर्देशिका तथा कार्यविधीलाई समेत सम्झनुपर्छ।

(प) “नियामक निकाय” भन्नाले सहकारी संस्थाको नियामक क्षेत्राधिकार अनुसार बिभाग वा प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय वा अन्नपूर्ण गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्छ।

(फ) "रजिष्टार" भन्नाले सहकारी विभागका रजिष्टार वा निजबाट अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई सम्झनुपर्छ।

(ब) "निर्देशन" भन्नाले अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश तथा संघीय भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय तथा सहकारी विभागबाट जारी निर्देशनलाई सम्झनुपर्छ।

(भ) "जायजेथा" भन्नाले सहकारी संस्थाको पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण गरिएको वासलातमा उल्लेखित कुल सम्पत्ति सम्झनुपर्छ।

(म) "अधिकार प्राप्त अधिकारी" भन्नाले प्रचलित सहकारी कानुन अनुसार तोकिएबमोजिमको अधिकार प्राप्त अधिकारी सम्झनुपर्छ सो शब्दले कायममुकाम वा निमित्त भै काम गर्ने अधिकारीलाई समेत जनाउँदछ।

(य) नजिकको नातेदार भन्नाले बाबुआमा, काका काकी, मामामाइजू, फुपु फुपाजु, दाजुभाइ, दिदीबहिनी, भाउजु बुहारी, भिनाजु ज्वाई, सालासाली, छोराछोरी, भतिजा भतिजी, भान्जाभान्जी, मामाका छोराछोरी, फुपुका छोराछोरी भन्ने सम्झनुपर्छ।

परिच्छेद – २
निरीक्षण तथा अनुगमनका आधार

३) निरीक्षण तथा अनुगमनका आधारः (१) गाउँपालिकाले मातहतका सहकारी संस्थाको निरीक्षण गर्दा देहायका कानुनी, नीतिगत र संस्थागत आधारहरूको प्रयोग गर्नुपर्ने छ।

क) नेपालको संविधान, प्रचलित ऐन कानुन नीति, आवधिक योजना र वार्षिक कार्यक्रम।

ख) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट जारी सहकारी नीति, ऐन, नियमावली, दिग्दर्शन, मापदण्ड निर्देशिका र कार्यविधिहरू।

ग) सहकारीको प्रचलित मूल्यमान्यता र अन्तराष्ट्रिय सहकारी सिद्धान्तहरू।

घ) सम्बन्धित सहकारी संस्थाको विनियम नीति नियम र कार्यविधिहरू।

ङ) सम्बन्धित सहकारी संस्थाको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरू।

च) सम्बन्धित सहकारी संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम र बजेट चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदनहरू।

छ) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट भएका पूर्व निरीक्षण प्रतिवेदन र सुझाव तथा कैफियतहरू।

ज) सम्बन्धित सहकारी संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदनहरू।

झ) सम्बन्धित सहकारी संस्थाको वार्षिक साधारण सभा, संचालक समिति तथा अन्य समिति उपसमितिको निर्णय तथा प्रतिवेदनहरू।

ञ) सम्पत्ति सुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी कानुनमा उल्लेखित प्रावधानहरू।

ट) संस्थाको कारोवारको शिलशिलामा सान्दर्भिक अन्य कुराहरू।

(२) उपदफा (१) मा उल्लेखित निरीक्षण अनुगमनका आधारहरुको साथै अन्य आधार र सुचकहरू मन्त्रालय, विभाग, प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद – ३
प्रणालीगत अनुगमन

४) वित्तीय विवरण दाखिला गर्नुपर्नेः (१) सहकारी संस्थाले प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र मासिक, प्रत्येक चौमासिक व्यतित भएको १५ दिन भित्र चौमासिक र प्रत्येक आर्थिक वर्ष व्यतित भएको ३० दिन भित्र वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदन रजिष्ट्रारले तोकिदिएको ढाँचामा एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा दाखिला गर्नुपर्ने छ।

(२) वित्तीय कारोवार नगर्ने सहकारी संस्थाहरूले उपदफा १ को अतिरिक्त सामान खरिद तथा विक्रिको छुट्टै विवरण तयार गरी गाउँपालिकामा पेस गर्नुपर्ने छ।

(३) संस्थाले साधारण सभा बस्ने मिति, समय, स्थान र छलफलका विषयहरू खुलेको जानकारी साधारण सभा हुनुभन्दा कम्तिमा पन्ध्र दिन पहिले गाउँपालिकाको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने छ।

(४) संस्थाको साधारण सभा सम्पन्न भएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र साधारण सभाको उपस्थिति सहितको साधारण सभाको प्रतिवेदन गाउँपालिकामा पेस गर्नुपर्ने छ।

(५) संस्थाको वार्षिक लेखा परीक्षण गर्नुभन्दा पहिले लेखा परीक्षक नियुक्तीको जानकारी गाउँपालिकामा दिनुपर्ने छ।

(६) गाउँपालिकाले निर्धारित अवधी भित्र विवरण दाखिला नगर्ने सहकारी संस्थालाई पटकै पिच्छे रु. ५००।– सम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ।

५) संशोधित विवरण दाखिला गर्नुपर्नेः (१) देहायको अवस्थामा सहकारी संस्थाले दफा ४ बमोजिम गरेको दाखिलामा संशोधित विवरण दाखिला गर्नुपर्ने छ।

क) प्रत्येक चौमासिकमा आन्तरिक लेखा परिक्षण हुँदा प्रमाणित गरिएको खाताबही अनुसारको वित्तीय विवरण चौमासिक दाखिलाको वित्तीय विवरणसँग फरक परेकोमा,

ख) साधारण सभाबाट अनुमोदन भएको प्रत्येक आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन अनुसारको वित्तीय विवरण दाखिलाको वित्तीय विवरणमा फरक परेकोमा।

(२) संशोधित विवरण दाखिला गरिएको मिति उप्रान्तका जुनसुकै दाखिलामा सहकारी संस्थाले संशोधित दाखिलाकै वित्तीय विवरणको आधार लिनुपर्ने छ।

६) प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखाः (१) गाउँपालिकाले दफा ४ बमोजिम एकीकृत सूचना प्रणालीमा प्राप्त प्रत्येक दाखिलाका आधारमा देहायका अन्तराष्ट्रिय मान्यता प्राप्त मापदण्डका अनुसार सम्बन्धित सहकारी संस्थाको एकल वा समष्टिगत प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा गर्नुपर्ने छ।

क) ऋण हानी व्यवस्था (पि १)

ख) ऋण हानी खुद व्यवस्था (पि २)

ग) असल ऋणको लागि जोखिम व्यवस्था (पि २ एक्स)

घ) खुद ऋण र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई १)

ङ) कुल बचत दायित्व र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ५)

च) बाह्य ऋण दायित्व र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ६)

छ) कुल अंशधन र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ७)

ज) संस्थागत पुँजी र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ८)

झ) कुल ऋण लगानी र भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए १)

ञ) कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्ति अनुपात (ए २)

ट) कुल संचालन खर्च र कुल औषत सम्पत्ति अनुपात (आर ९)

ठ) खुद उवार र कुल औषत सम्पत्तिको अनुपात (आर १२)

ड) तरलता जगेडा र बचत दायित्व अनुपात (एल २)

ढ) जायजेथा वृद्धिदर (एस ११)

(२) उपदफा (१) बमोजिम लेखाजोखा गर्दा **अनुसूची -१** मा दिईएको गणना विधि अपनाउनु पर्नेछ।

७) सदस्य केन्द्रीयता मापनः (१) गाउँपालिकाले सहकारी संस्था वाट एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा गरेको दाखिलाका आधारमा सदस्य सहभागिताका देहायका सुचक अनुसार सहकारी संस्थाको सदस्य केन्द्रीयता मापन गर्नुपर्नेछ ।

क) संस्थापकीय सरोकार

ख) सञ्चालकीय सक्रियता

ग) संरक्षकीय सम्बन्धन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मापन गर्दा **अनुसूची- २** मा दिइएको गणना विधि अपनाएर प्राप्त मानका आधारमा सुचकगत स्तर समेत जनाउनुपर्ने छ ।

८) सदस्य केन्द्रीयता सुचकांकः (१) दफा ७ बमोजिम सुचकगत मानका आधारमा नियामक निकायले **अनुसूची-३** को ढाँचामा सहकारी संस्थाको सदस्य केन्द्रीयता सुचकांक गणना गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपदफा १ बमोजिम गणना गर्दा सहकारी संस्थाको एकलका साथै संस्थाहरुको सुचकगत एवम् समष्टिगत अवस्था समेत देखिने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।

९) जोखिमावस्था वर्गीकरणः गाउँपालिकाले दफा ६ बमोजिमको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखाका चौध र दफा ७ बमोजिमका ३ समेत जम्मा १७ वटा सुचकको आधारमा देहायको संख्यामा मान सिमाङ्कन पालना गरे अनुसार **अनुसूची -४** को ढाँचामा सहकारी संस्थाहरुको जोखिमावस्थाको वर्गीकरण गर्नुपर्दछ ।

क) छ वटा वा घटी सुचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सिमाङ्कनको पालना गरेकोमा उच्च जोखिमावस्था ।

ख) सात वटा देखि एघार वटा सम्म सुचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा मध्यम जोखिमावस्था ।

ग) बाह्र वटा वा वढी सुचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सिमाङ्कनको पालना गरेकोमा न्यून जोखिमावस्था ।

घ) न्यूनतम बाह्र वटा वा वढी सुचकमा सामान्य र बाँकी सुचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कनको पालना गरेकोमा अति न्यून जोखिमावस्था ।

१०) एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको निर्देशिका बमोजिम हुनेः यस निर्देशिकामा अन्यथा लेखिएकोमा बाहेक एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा अङ्गीकरण, दाखिला, ताकेता, जनाउ, प्रति उत्तर, दाखिलाको ग्रहण वा संशोधित दाखिला लगायतका काम कुराका सम्बन्धमा विभाग तथा सङ्घीय मन्त्रालयबाट स्वीकृत एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४
स्थलगत निरीक्षण तथा अनुगमन

११. स्थलगत निरीक्षण तथा अनुगमनका विषयवस्तुहरू

(१) निरीक्षण वा अनुगमनकर्ताले अन्य कुराको अतिरिक्त देहायका विषयवस्तुमा विशेष ध्यान दिएर चेकजाँच गर्नुपर्दछ।

क) दर्ता अनुमतीको पालना

ख) संचालन पद्धतिको पालना

ग) हिसाबकिताबको अध्यावधिक

घ) सदस्य सेवाको गुणस्तर

ङ) कार्य प्रकृति विशेषताको सरोकार

(२) लेखापालन अभिलेख अद्यावधिक राखे नराखेकोः सहकारी संस्थाले सहकारी ऐन, प्रदेश कानुन वा स्थानीय कानुनमा भएको व्यवस्था बमोजिम लेखामान, खाता तथा शर्त व्यवस्था अनुरुप कारोवारको हरहिसाव जुनसुकै वखत अद्यावधिक गर्नुका साथै तत् सम्बन्धी सम्पुष्टीजनक कागजातहरू दुरुस्त अवस्थामा राख्नुपर्ने छ।

(३) मुख्य कारोवारको हरहिसाव छुट्टिने गरी खाताबही कायम गरे नगरेकोः (क) वहुउद्धेश्शीय वा अन्य विषयगत सहकारी संस्थाले बचत तथा ऋणको कारोवार गर्दै आएको भए मुख्य कारोवारको गणना प्रयोजनका लागि बचत तथा ऋण तर्फको कारोवारको हरहिसाव छुट्टिने गरी खातावही कायम गरे नगरेको अनुगमन गर्नुपर्दछ।
(ख) मुख्य कारोवारको गणना विधिमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा दर्ता अधिकारीले तोके बमोजिम हुनेछ।

(४) ऋणहानीका लागि व्यवस्था गरे नगरेकोः बचत तथा ऋणको मुख्य कारोवार गर्ने सहकारी संस्थाले लगानीमा रहेको ऋण मध्ये भाखा नाघे ननाघेको मासिक रुपमा वर्गिकरण गरी भाखा नाघेको ऋणको हकमा बाह्र महिना सम्म भाखा नाघेको भए कम्तिमा पैतिस प्रतिशत, बाह्र महिना भन्दा बढी अवधिको भाखा नाघेको भए एक सय प्रतिशत तथा भाखा ननाघेको ऋणको एक प्रतिशत ऋणहानीका लागी व्यवस्था गर्नुपर्ने छ।

(५) कमिशन दिएर रकम संकलन गर्न नहुनेः सहकारी संस्थाले कमिशन एजेन्ट राखी वा कसैलाई कमिशन बापत कुनै किसिमको पारितोषिक दिएर शेयर बचत वा अन्य कुनै प्रकारको रकम संकलन गर्नु गराउनु हुँदैन।

(६) विधुतीय सेवा संचालन अनुमति लिए नलिएकोः (क) नियामक निकायले बचत तथा ऋणको मुख्य कारोवार गर्ने सहकारी संस्थाले विधुतीय माध्यमबाट सेवा संचालन गर्दा विभागले स्वीकृत गरेको निर्धारक अनुसार सेवा संचालन स्थापना गरी नियामक निकायबाट जाँच गराएर स्विकृति लिए नलिएको चेक जाँच गर्नुपर्दछ।
(ख) यो निर्देशिका लागु हुनु अगावै विधुतीय माध्यमबाट सेवा संचालन गरिसकेको सहकारी संस्थाले यो निर्देशिका लागु भएको छ महिना भित्र उपदफा (६) खण्ड (क) बमोजिम स्विकृति लिई सक्नुपर्ने छ।

(७) संचित घाटा पुर्ति नहुँदै रकम वितरण गरे नगरेकोः नियामक निकायले अनुगमन गर्दा अघिल्लो वर्ष सम्मको सञ्चित घाटा पूरै पूर्ति नभए सम्म बचत तथा ऋणको मुख्य कारोवार गर्ने सहकारी संस्थाले सेयर लाभांश बापत कुनै रकम वितरण गरेको छ छैन चेकजाच गर्नुपर्छ।

(८) शेयरपुँजीः सहकारी संस्थाले कुनै एक व्यक्तिबाट कुल शेयरपुँजीको २० प्रतिशत भन्दा बढी शेयर पुँजी संकलन गर्नु हुँदैन।

(९) कोषः सहकारी संस्थाले अन्नपूर्ण सहकारी ऐनको परिच्छेद १० बमोजिम कोष व्यवस्था गरेको हुनुपर्दछ।

(१०) संघको सदस्यताः सहकारी संस्थाले विनियममा तोकिएबमोजिम विषयगत संघको सदस्यता लिनुपर्दछ।

(११) कार्यक्षेत्र

(१२) सेवा केन्द्र

(१३) कार्यालय

(१४) सदस्यता

(१५) साधारण सभा

(१६) प्रतिवेदन

(१७) लेखा परीक्षण

(१८) संचालक समिति

(१९) लेखा सुपरिवेक्षण समिति

(२०) व्याजदर

(२१) नगद हिसाव

(२२) वैंक हिसाव

(२३) पाउनुपर्ने हिसाव

(२४) ऋण लगानी प्रकृया

(२५) अभिलेख व्यवस्थापन

(२६) उद्वेश्य

(२७) कार्य

(२८) अचल सम्पत्ति खरिद विक्रि

(२९) उत्पादन र विक्रि वितरण

(३०) विमा

(३१) सदस्य शिक्षा

(३२) कर्मचारी व्यवस्था

(३३) बचत निक्षेप

(३४) नीति कार्यविधि तथा बिबिध

परिच्छेद-५
निरीक्षण अनुगमन टोलीको गठन र कार्य प्रकृया

१२) निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीको गठनः (१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट गाउँपालिकाको सहकारी शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नेतृत्वमा वढीमा ३ सदस्यीय निरीक्षण तथा अनुगमन टोली गठन गरिने छ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले टोलीको नेतृत्व गर्न वाधा पर्ने छैन।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको टोलीको सहजीकरणको लागि आवश्यकता अनुसार सहकारी क्षेत्रसँग सम्बन्धित विज्ञ नियुक्ति गर्न सकिने छ।

१३) निरीक्षण तथा अनुगमनको लागि समय सिमा तोकिनेः निरीक्षण तथा अनुगमन टोली गठन गर्दा संस्थाको सदस्य संख्या, कारोवारको आयतन तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा कार्यवोझ हेरी बाटोको म्याद बाहेक देहायको अवधी भित्र काम सम्पन्न गर्ने गरी अवधि तोक्नुपर्ने छ।

क) एक करोड सम्म जायजेथा भएको संस्थाको लागि -१ दिन

ख) एक करोड देखि पाँच करोड सम्म जायजेथा भएको संस्थाको लागि- २ दिन

ग) पाँच करोड भन्दा माथि जायजेथा भएको संस्थाको लागि- ३ दिन

१४) निरीक्षण अनुगमन टोलीको सुविधाः (१) निरीक्षणकर्ता वा अनुगमन टोलीका सदस्यहरूले दैनिक भ्रमण भत्ता पाउनेमा नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता, नपाउनेमा गाउँपालिकाले तोकेको दरमा प्रति व्यक्ति प्रति बैठक भत्ता बराबरको रकम, यातायात खर्च तथा खाजा खर्च बापतको सुविधा प्राप्त गर्नेछन्।

(२) दफा १२ को उपदफा (३) बमोजिम नियुक्ति भएको विज्ञले तोकिएबमोजिमको पारिश्रमिक पाउने छन्।

(३) दफा १२ को उपदफा (१) बमोजिमका टोली प्रमुखले प्रत्येक सहकारी संस्थाको प्रतिवेदन तयार गरेबापत गाउँपालिकाले तोकेको प्रतिवेदन तयारी बापतको रकम बराबरको थप सुविधा पाउने छ।

१५) अनुगमन तथा निरीक्षण टोली सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि दर्ता अधिकारीले सहकारी संस्थाको निरीक्षण तथा हिसाव जाँच गरी प्रतिवेदन पेश गर्न जुनसुकै बखत निरीक्षण टोली गठन गरी खटाउन सक्ने छ।

१६) स्थलगत अनुगमनको पूर्व तयारी: (१) निरीक्षण अनुगमन टोलीद्वारा स्थलगत अध्ययन भ्रमणमा जानु अघि सहकारी ऐन, नियमावली, निर्देशिका मापदण्ड, संस्थाको विनियम तथा नीति कार्यविधि, पछिल्लो आ.व. को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन, वित्तीय विश्लेशण प्रतिवेदन, साधारण सभाको निर्णय तथा प्रतिवेदन, पूर्व निरीक्षण अनुगमनको प्रतिवेदन, संस्थाको सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित गुनासो तथा उजुरी लगायतका विवरण संकलन गर्नुपर्ने छ।

(२) अनुगमन निरीक्षण टोलीले अनुगमनको लागि प्रत्येक सहकारी संस्थाको लागि अनुगमन कार्यतालिकाको तयारीको साथै **अनुसूची-५** बमोजिमको ढाँचाको फारम प्रयोग गर्नुपर्ने छ।

(३) निरीक्षण तथा अनुगमनको शिलशिलामा पदाधिकारी तथा व्यवस्थापकहरूको वैठकको मिति र समय निर्धारण गर्नुपर्ने छ।

१७) पूर्व सूचना: निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले सहकारी संस्थालाई पूर्व सूचना दिई वा नदिई निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न सक्नेछ।

१८) संयुक्त अनुगमन टोली सम्बन्धी व्यवस्था: (१) गाउँपालिकाले अन्य नियामक निकायको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरी संयुक्त अनुगमन टोलीको गठन गरी सहकारी संस्थाको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न सक्नेछ।

(२) संयुक्त अनुगमन टोलीमा आवश्यकता अनुसार नेपाल राष्ट्र वैंकका प्रतिनिधि तथा सहकारी क्षेत्रका विज्ञलाई समेत आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(३) संयुक्त अनुगमन टोलीमा अर्को निकायवाट खटिई आउने प्रतिनिधिको समेत नियमानुसारको खर्च गाउँपालिकाले व्यहोर्ने छ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको संयुक्त अनुगमन टोलिको गठन गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट गरिनेछ।

परिच्छेद- ६
स्थलगत जाँच विधि

१९) वार्षिक कार्ययोजना बनाउनुपर्ने: (१) गाउँपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्त भित्र गाउँपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्रका सबै सहकारी संस्थाहरूको कम्तिमा १ (एक) पटक अनुगमन गर्ने गरी वार्षिक कार्ययोजना तयार गर्नुपर्दछ।

(२) आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को हकमा गाउँपालिकाले सम्भव भएजति सहकारी संस्थाको निरीक्षण अनुगमन गर्ने गरी तोक्न सक्नेछ।

२०) प्रारम्भिक बैठक राख्नुपर्ने: (१) स्थलगत जाँच कार्य प्रारम्भ गर्नु अधि निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले सहकारी संस्थाका तत्काल उपलब्ध भएसम्म अध्यक्ष लगायतका संचालकका साथै लेखा सुपरिवेक्षण समितिका संयोजक तथा सदस्यहरू समेत र नभए व्यवस्थापक एवम् कर्मचारीहरू बिच प्रारम्भिक बैठक राख्नुपर्ने छ।

(२) प्रारम्भिक निरीक्षण वा अनुगमन बैठकको उपस्थिति छलफल र निर्णयको अभिलेख राख्नु पर्नेछ।

२१. स्थलगत जाँच विधि: (१) निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले स्थलगत जाँच गर्दा देहायका विधि अपनाउनुपर्नेछः

क) सहकारी संस्थाका सम्बन्धित कर्मचारी, व्यवस्थापक वा पदाधिकारीबाट जाँच सूचीका एक एक बुँदामा भए गरेको जानकारी लिने।

ख) खण्ड (क) बमोजिम प्राप्त जानकारीको सम्बन्धमा अभिलेख हेरी तथ्य भिडाउने।

ग) अभिलेख नहुने वा भएको अभिलेखबाट पुरै नखुल्ने विशेष नियामक सरोकारमा अर्को कर्मचारी, व्यवस्थापक वा पदाधिकारी समेतबाट भिन्नै जानकारी लिएर तथ्य भिडाउने।

घ) प्रत्येक बुँदाका सम्बन्धमा भए गरेको यथार्थ व्यहोरा प्रष्ट अंक र अक्षरमा टिप्ने तथा टिपोटका लागी छुट्टै कागजको प्रयोग नगरी एउटै वा सिलसिलेवार डायरी वा कपीको प्रयोग गर्ने।

ङ) तत्काल लेख्न र सार्न नभ्याईने वा सार्दा गल्ती हुने विवरणको हकमा छायाप्रति वा छवि लिईराख्ने।

च) विशेष नियामक सरोकारमा प्राप्त जानकारीको समष्टिगत प्रमाण नभेटिएको वा चित्त वुझ्दो नभएमा कुनै निश्कर्षमा नपुगी तत् सम्बन्धी व्यहोरा प्रष्ट जनाईराख्ने।

छ) जाँच प्रकृया पुरा नहुँदै कुनै उजुरीका सम्बन्धमा आफ्नो धारणा प्रकट नगरी उक्त बिषयका साथै अन्य विषयवस्तुका सम्बन्धमा यथाशक्य थप जानकारी लिनमा नै केन्द्रित रहने।

परिच्छेद-७
प्रतिवेदन र कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था

२२) प्रारम्भिक टिप्पणी: निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले **अनुसूची -६** बमोजिमको ढाँचामा सहकारी संस्थाको कार्य संचालनको अवस्थाको परिक्षणको क्रममा पाईएका सकारात्मक काम कुराका साथै कैफियतका मुख्य बुँदाहरूको प्रारम्भिक टिपन स्थलगत रुपमा नै तयार गर्नुपर्छ।

२३) संस्थागत प्रतिकृया: दफा २२ बमोजिमको प्रारम्भिक टिपनका मुख्या बुँदाहरुमा निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले व्यवस्थापन तह, संचालकका साथै लेखा सुपरिवेक्षण समितिका पदाधिकारी समेतको संस्थागत प्रतिकृया लिनुपर्दछ।

२४) निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन: (१) निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले दफा ११ मा उल्लेखित विषयहरुमा स्थलगत जाँचवाट देखिएको सहकारी संस्थाको अवस्था खुलाएर स्थलगत कार्य सम्पन्न भएको ७ (सात) दिन भित्र **अनुसूची -७** बमोजिमको ढाँचामा दर्ता अधिकारी समक्ष सिफारिस सहितको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ।

(२) निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले सहकारी संस्थाको कामकारवाहीमा अस्वभाविक कैफियतहरू भेटीएकोले गहन अनुगमन नै गर्नुपर्ने देखेको खण्डमा सोका लागि आधार समेत जनाएर सिफारिस गर्नुपर्दछ।

२५) कागजात संलग्न राख्नुपर्नेः निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले दफा २४ बमोजिम पेश गरेको प्रतिवेदनका साथ स्थलगत सूचना संकलनमा प्रयोग गरेको जाँच-सूची तथा विशेष नियामक सरोकारमा आवश्यक सम्पूर्ण कागजातका छायाप्रति समेत संलग्न राख्नुपर्छ।

२६) प्रतिवेदनको अध्ययनः प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दफा २४ बमोजिम पेश भएको निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन अध्ययन गर्नु वा गराउनु पर्दछ।

२७) छलफलमा वोलाउनेः (१) दर्ता अधिकारीले निरीक्षण अनुगमनको विषयवस्तुमा छलफल गर्न प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले २१ (एक्काईस) दिन भित्र सम्बन्धित सहकारी संस्थाका संचालक साथै लेखा सुपरिवेक्षण समिति, ऋण उप समितिका संयोजक तथा सदस्यहरु र व्यवस्थापकलाई बोलाउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको छलफल दर्ता अधिकारी वा निजले तोकेको अधिकृतको अध्यक्षतामा राखी गाउँपालिकाका सम्बन्धित शाखाका कर्मचारीलाई समेत सहभागी गराउनु पर्नेछ।

२८) निर्देशन दिन सक्नेः गाउँपालिकाले सहकारी ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदनका आधारमा **अनुसूची -८** बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित सहकारी संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

२९)कार्ययोजना पेश गर्नु पर्नेः (१) सहकारी संस्थाले दफा २८ बमोजिम प्राप्त निर्देशनको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागी निर्देशनमा तोकिएको अवधी भित्र **अनुसूची -९** बमोजिमको ढाँचामा कार्ययोजना तयार गरी **अनुसूची-१०** बमोजिमको ढाँचामा निर्देशन कार्यान्वयन प्रगति समेत गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्दछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्ययोजना वनाउदा तत्काल कार्यान्वयन गर्ने, छ महिना भित्र कार्यान्वयन गर्ने र छ महिना भन्दा बढी दिइएको अधिकतम समय भित्र कार्यान्वयन गरी सक्ने गरी तिन चरण छुट्टयाउनु पर्नेछ।

३०) जिम्मेवारी किटान गरिदिनुपर्नेः (१) सहकारी संस्थाको निरीक्षण तथा अनुगमन वा हिसाव जाँचका शिलशिलामा कसैले गाउँपालिकाको सहकारी ऐनको दफा (८१) मा उल्लेखित कार्य गरेको पाईएमा त्यस्तो कार्य को-कसवाट भएको हो गाउँपालिकाले जिम्मेवारी किटान गरिदिनु पर्छ।

परिच्छेद-८
विविध

३१) विवरण उपलव्ध गराउनुपर्नेः सम्बन्धित सहकारी संस्थाले निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीले स्थलगत जाँचका क्रममा माग गरेका संस्थासँग सम्बन्धित विवरणहरू उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

३२) निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीको आचारसंहिताः निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीका संयोजक र सदस्यहरूले देहाय बमोजिमका आचारसंहिता पालना गर्नु पर्नेछ।

क) सहकारी संस्थाका कर्मचारी, संचालक लगायतसँग जानकारी हासिल गर्ने क्रममा शिष्टतापूर्वक व्यवहार गर्नुपर्ने ।
ख) कसै प्रति कुनै किसिमको पूर्वाग्रह राख्न नहुने ।
ग) सक्कल श्रेस्तामा केरमेट नगर्ने ।
घ) निरीक्षण तथा अनुगमनको क्रममा सहकारी संस्थाको सेवा संचालनको निरन्तरतामा बाधा नपुर्याउने ।
ङ) सहकारी संस्थाको स्थलगत जाँचका क्रममा आएको सूचनाको गोपनियता कायम राख्ने ।
च) सहकारी संस्थाको काम कारोवारमा संलग्न कसैबाट कुनै प्रकारको लाभ लिन नहुने ।
छ) सहकारी संस्थाको मसलन्द प्रयोग नगर्ने ।
ज) निरीक्षण तथा अनुगमनको लागि खटिएको सहकारी संस्थामा आफ्नो नजिकका नातेदार संचालक समितिमा भएमा त्यस्तो संस्थाको निरीक्षण तथा अनुगमन टोलीमा सहभागी नहुने ।

३३) सूचनाको उपयोगमा प्रतिवन्धः (१) सहकारी संस्थाको निरीक्षण, अनुगमन वा हिसाव जाँच प्रतिवेदनका साथै त्यस्तो प्रतिवेदनको आधारमा भएको छलफलको व्यहोरा, गाउँपालिकाका तर्फवाट दिईएको निर्देशन, पेश गरिएको कार्ययोजना र सोको कार्यान्वयन प्रगतिसंग सम्बन्धित गाउँपालिकामा रहेको कुनै सूचना सहकारी कानुन बमोजिम नियमन बाहेक अन्य कुनै प्रयोजनमा प्रयोग गर्नु हुँदैन ।
तर, यसमा कानून बमोजिम अदालत, आयोग वा अधिकार प्राप्त अन्य निकायवाट माग भई आएको खण्डमा दर्ता अधिकारीको लिखित आदेश वाट त्यस्तो सूचना उपलव्ध गराउन वाधा पुर्याएको मानिने छैन ।

३४) अनुगमन गर्न सक्नेः दफा १२ बमोजिम गठित अनुगमन तथा निरीक्षण टोलीवाट भएको निरीक्षण तथा अनुगमन कार्यको आवश्यकता अनुसार गाउँपालिका अध्यक्ष तथा टोली प्रमुख प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नभएको अबस्थामा निजले समेत अनुगमन गर्न सक्ने छन् ।

३५) मानकहरुको आधार लिन सक्नेः यस निर्देशिकामा उल्लेख भएकोमा यसै बमोजिम र संघीय सुपरिवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिकासँग वाँझिएको हकमा र यस निर्देशिकामा उल्लेख नभएका विषयमा संघीय निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

३६) वाधा अड्काउ फुकाउने अधिकारः यो निर्देशिका कार्यान्वयनको शिलशिलामा कुनै वाधा अड्काउ परेमा दर्ता अधिकारीले फुकाइदिन सक्ने छ ।

३७) व्याख्या गर्ने अधिकारः यो निर्देशिकाको व्याख्या गर्ने अधिकार दर्ता अधिकारीमा हुनेछ ।

३८) संशोधन र परिमार्जनः यो निर्देशिका संशोधन तथा परिमार्जन गर्ने अधिकार गाउँ कार्यपालिकालाई हुनेछ ।

अनुसूची-१

सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फारम

दफा ६ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित

मितिः २०८...../......./....... सम्मको विवरणमा आधारित

संस्थाको नामः... ठेगानाः.......................................

दर्ता नं.................................... नियामक निकायः...................................

क्र. स.	सुचक	सुत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था	
			अंक रु.	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात(%)	विस्तारित अनुपात(%)	सामान्य अनुपात(✔ /×)	विस्तारित अनुपात (✔ /×)
१	ऋण हानी व्यवस्था (पि १)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम			१००	>९०		
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण						
२	ऋण हानी खुद व्यवस्था (पि २)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम- १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण			३५	>३०		
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण						
३	असल ऋणको लागि जोखिम व्यवस्था (पि २ एक्स)	जम्मा असल ऋणको रकम			१००	१००		
		जम्मा व्यवस्था गरेको रकम						
४	खुद ऋण र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई १)	जम्मा लगानीमा रहेको ऋण-जम्मा गर्नुपर्ने ऋण हानी व्यवस्था			७०-८०	६०-९०		
		कुल सम्पत्ति						
५	कुल बचत दायित्व र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ५)	जम्मा बचत दायित्व			७०-८०	६०-९०		
		कुल सम्पत्ति						
६	वाह्ल ऋण दायित्व र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ६)	जम्मा तिर्नुपर्ने ऋण			<५	<७.५		
		कुल सम्पत्ति						
७		कुल अंशधन			१०-२०	७.५-२५		

	कुल अंशधन र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ७)	कुल सम्पत्ति						
८	कुल संस्थागत पुजी र कुल सम्पत्ति अनुपात (ई ८)	कुल संस्थागत पुँजी कुल सम्पत्ति			>१०	>७.५		
९	कुल ऋण लगानी र भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए १)	भाखा नाघेको ऋण जम्मा लगानीमा रहेको ऋण			≤५	≤७.५		
१०	कुल सम्पत्ति र नकामाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए २)	नकमाउने सम्पत्ति कुल सम्पत्ति			<५	≤५		
११	कुल सञ्चालन खर्च र कुल औषत सम्पत्ति अनुपात (आर ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेकको जम्मा सञ्चालन खर्च आरम्भको कुल सम्पत्ति+अन्तिमको कुल सम्पत्ति/२			≤५	≤७.५		
१२	खुद उवार र कुल औषत सम्पत्ति अनुपात (आर १२)	खुद वार्षिक उवार आरम्भको कुल सम्पत्ति+अन्तिमको कुल सम्पत्ति/२			≥१०	≥५		
१३	तरलता जगेडा र बचत दायित्व अनुपात (एल २)	जम्मा तरलता कोष जम्मा बचत दायित्व			१०	७.५-१५		
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस ११)	हालको कुल सम्पत्ति-अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति			≥७.५	≥५		

अनुसूची-२

सहकारी संस्थाको सदस्य केन्द्रीयता फारम

दफा ७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित

मितिः २०८...../......./....... सम्मको विवरणमा आधारित

संस्थाको नामः.. ठेगानाः.....................................

दर्ता नं.................................... नियामक निकायः..................................

क्र.स.	सुचक	सुत्र	सिमाङ्कन		वास्तविक मान
			सामान्य	विस्तारित	
१	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी रु.+ नियमित बचत रु. जम्मा पुँजी रु (सदस्यको पुँजी रु.+जम्मा बचत रु+तिर्नुपर्ने ऋण रु.)+ तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक रु.	>६०	>४५	
२	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य वैठक (साधारण सभा+विशेष साधारण सभा+विस्तारित मञ्च) मा उपस्थित सदस्य (वर्षारम्भका जम्मा सदस्य+वर्षान्तका जम्मा सदस्य/२) ×६वा (वर्षमा सदस्य बैठकमा उपस्थित सदस्य) मा जसको संख्या वढी हुन्छ सो	>६०	>४५	

३. संरक्षकीय सम्वन्धन

क	उत्पादक संस्था	सदस्यहरुसँगको वार्षिक खरिद रु. जम्मा सदस्यतर्फी बार्षिक खरिद रु. वा (रु. ९३,९९३× सदस्य संख्या) मा जुन वढी हुन्छ सो	>६०	>४५	
ख	उपभोक्ता संस्था-वित्तीय सेवा	वर्षभरीमा कम्तीमा एकपल्ट ऋण प्राप्त गर्ने सदस्य संख्या (वर्षारम्भका जम्मा सदस्य संख्या +वर्षान्तका जम्मा सदस्य संख्या)/२	>६०	>४५	
ग	उपभोक्ता संस्था-आधारभूत निर्वाह	सदस्यलाई वार्षिक विक्री रु. जम्मा सदस्यतर्फी बार्षिक विक्री रु. वा (रु. ९३,९९३× सदस्य संख्या)/५ मा जुन वढी हुन्छ सो	>६०	>४५	
घ	उपभोक्ता संस्था-परिपूरक निर्वाह	सदस्यलाई वार्षिक बिक्रि रु. जम्मा सदस्यतर्फी बार्षिक विक्री रु. वा (रु. ९३,९९३× सदस्य संख्या)/१० मा जुन वढी हुन्छ सो	>६०	>४५	
ङ	श्रमिक संख्या	सदस्यलाई वार्षिक पारिश्रमिक भुक्तानी रु. जम्मा सदस्यतर्फी वार्षिक पारिश्रमिक रु. वा (रु. ९३,९९३× सदस्य संख्या) मा जुन वढी हुन्छ सो	>६०	>४५	
च	वहुउद्धेशीय संस्था	(३ क)+(३ ख) वा (३ ग) वा (३ घ) मा जुनको मान वढी हुन्छ सो + ३ (ङ) ३	>६०	>४५	
कुल सुचकाङ्क		तिन वटै सुचकको जम्मा ३	>६०	>४५	

द्रष्टव्यः

- सदस्य पुँजी रु. = शेयर पुँजी रु. + जगेडा कोष रु.+ घाटा पूर्ति कोष रु. (१)
- तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक रु. = सदस्य पुँजी जम्मा बचतको ३५% बराबर नपुगेको भए नपुगेजति अंक ।१.
- कुनै सदस्यले एकपल्ट लिएको ऋण चुक्ता गरी पुन : ऋण लिएको भएपनि गणना एक जनाकै हुनुपर्ने ।३ ख.
- गणना प्रयोजनार्थ ३ क. मा जम्मा उत्पादक सदस्यको संख्या, ३ ख . मा जम्मा बचतकर्ता सदस्यको संख्या ३ ग. वा ३ घ. मा जम्मा आम उपभोक्ता सदस्यको संख्या र ३ ङ. मा जम्मा श्रमिक सदस्य संख्या संझनुपर्ने तर एक जना सदस्यको एकैतिर मात्र गणना गरिएको हुनुपर्ने ।
- कुल सुचकांकमा <३० अनिश्चित, ३०-४४ साधरण, ४५-४९ मध्यम, ६०-७४ उत्तम र ≥७५ अत्युत्तम मानिने ।

अनुसूची-३

सहकारी संस्थाको समष्टिगत सदस्य केन्द्रीयता मापन फारम

दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित

मितिः २०८...../......./....... सम्मको विवरणमा आधारित

संस्थाको नामः.. ठेगानाः.....................................

दर्ता नं.................................... नियामक निकायः...................................

जम्मा संस्थाः............................ दाखिला प्राप्त संस्थाः..............................

क्र.स.	सुचक	सुत्र	सिमाङ्कन		संस्थागत अवस्था				समष्टिगत अवस्था	
			सामान्य	विस्तारित	सामान्य सिमाङ्कनमा पर्ने संस्था संख्या	विस्तारित सिमाङ्कनमा पर्ने संस्था संख्या	दुवै सिमाङ्कनमा नपर्ने संस्था संख्या	जम्मा संस्था संख्या	सबै संस्थाको जम्मा मान	प्रति संस्था औषत मान
१	२	३	४	५	६	७	८	९ (६+७+८)	१०	११ (१०/९)
१	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी रु.+ नियमित बचत रु.	>६०	>४५						
		जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी रु.+जम्मा बचत+तिर्नुपर्ने ऋण रु.)+ तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक रु.								
२	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण सभा+विशेष साधारण सभा+विस्तारित मञ्च)मा उपस्थित सदस्य	>६०	>४५						

		(वर्षारम्भका जम्मा सदस्य+वर्षान्तका जम्मा सदस्य)/२×६ वा (वर्षमा सदस्य बैठकमा उपस्थित संख्या) मा जसको संख्या बढी हुन्छ सो								

३. संरक्षकीय सम्बन्धन

क	उत्पादक संस्था	सदस्यहरूसँगको वार्षिक खरिद रु. जम्मा सदस्यतर्फी बार्षिक खरिद रु. वा (रु. ९३,९९३× सदस्य संख्या) मा जुन वढी हुन्छ सो	>६०	>४५						
ख	उपभोक्ता संस्था-वित्तीय सेवा	वर्षभरी कम्तीमा एकपल्ट ऋण प्राप्त गर्ने सदस्य संख्या (वर्षारम्भका जम्मा सदस्य संख्या+वर्षान्तका जम्मा सदस्य)/२	>६०	>४५						
ग	उपभोक्ता संस्था-आधारभूत निर्वाह	सदस्यलाई वार्षिक बिक्रि रु. जम्मा सदस्यतर्फी वार्षिक विक्री रु. वा (रु. ९३९९३× सदस्य संख्या)/५ मा जुन बढी हुन्छ सो	>६०	>४५						
घ	उपभोक्ता संस्था-परिपूरक निर्वाह	सदस्यलाई वार्षिक विक्री रु. जम्मा सदस्यतर्फी वार्षिक विक्री रु. वा (रु. ९३९९३× सदस्य संख्या)/१० मा जुन वढी हुन्छ सो	>६०	>४५						
ङ	श्रमिक संख्या	सदस्यलाई वार्षिक पारिश्रमिक भुक्तानी रु.	>६०	>४५						

		जम्मा सदस्यतर्फी वार्षिक पारिश्रमिक रु. वा (रु. ९३९९३× सदस्य संख्या) मा जुन बढी हुन्छ सो								
च	वहुउद्देश्यीय संस्था	(३ क)+(३ ख) वा (३ ग) वा (३ घ) मा जुनको मान बढी हुन्छ + ३ (ङ) ३	>६०	>४५						
	कुल सुचकाङ्क	तिन वटै सुचकहरूको जम्मा ३	>६०	>४५						

अनुसूची-४

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था वर्गिकरण फारम

दफा ९ सँग सम्बन्धित

मितिः २०८...../......./....... सम्मको विवरणमा आधारित

संस्थाको नामः.. ठेगानाः......................................

दर्ता नं.................................... नियामक निकायः...................................

जम्मा संस्थाः............................ दाखिला प्राप्त संस्थाः...............................

<table>
<tr><td rowspan="3">क्र.स.</td><td rowspan="3">संस्थाको नाम</td><td colspan="4">प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था</td><td colspan="4">सदस्य केन्द्रीयताको आधार वर्ष र वित्तीय अवस्थाको प्रक्षेपित लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था</td><td colspan="4">सदस्य केन्द्रीयताको असमायोजित आधार वर्षको र वित्तीय अवस्थाको समायोजित प्रक्षेपित लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था</td></tr>
<tr><td rowspan="2">छ वटा वा घटी सुचकमानमा सीमाङ्कन पालना</td><td rowspan="2">सात वटा देखि एघार वटा सम्म सुचकमा मान सिमाङ्कन पालना</td><td colspan="2">बाह्र वटा वा बढी सुचकमान सीमाङ्कन पालना</td><td rowspan="2">छ वटा वा घटी सुचकमा मान सीमाङ्कन पालना</td><td rowspan="2">सात देखी एघार वटा सम्म सुचकमा मान सीमाङ्कन पालना</td><td colspan="2">बाह्र वा बढी सुचकमा मान सीमाङ्कन पालना</td><td rowspan="2">छ वटा वा घटी सुचक मान सीमाङ्कन पालना</td><td rowspan="2">सात देखी एघार वटा सम्म सुचकमा मान सीमाङ्कन पालना</td><td colspan="2">बाह्र वा बढी सुचकमा मान सीमाङ्कन पालना</td></tr>
<tr><td>सामान्य वा विस्तारित गरी कम्तिमा वाह्र वटामा</td><td>सामान्य कम्तिमा वाह्र वटा समेत सबैमा</td><td>सामान्य वा विस्तारित गरी कम्तिमा बाह्र वटा सम्म</td><td>सामान्य कम्तिमा बाह्र वटा समेत सबैमा</td><td>सामान्य वा विस्तारित गरी कम्तिमा बाह्र वटा सम्म</td><td>सामान्य कम्तिमा बाह्र वटा समेत सबैमा</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

अनुसूची ५

दफा १६ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित

अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की

सहकारी संस्थाको अनुगमन फारम

१. सहकारी संस्थाको नाम :- २. ठेगानाः

३. दर्ता नं :- ४. मिति :- ५. दर्ता भएको निकाय :-

६. कार्यक्षेत्र :-

७. संचालक समितिको सदस्य संख्या :- (कार्यकाल:- वर्ष)

८. कर्मचारी संख्या (बजार प्रतिनिधि) :-

९. सफ्ट्वेयर :-

१०. शेयर सदस्य संख्या :-

जम्मा :-	पुरुष :-	महिला :-	संस्थागत :-

११. निक्षेपकर्ताहरुको संख्या

जम्मा :-	पुरुष :-	महिला :-	संस्थागत :-

१२. ऋणीहरुको संख्या

जम्मा :-	पुरुष :-	महिला :-	संस्थागत :-

१३. निरीक्षण गर्दाका प्रारम्भिक वित्तीय तथ्याङ्कः

- जम्मा बचत दायित्वः
- जम्मा शेयर पुँजीः
- जगेडा कोषको रकमः
- सञ्चित घाटा भए जम्मा रकम
- घाटा पुर्ति कोषको रकम
- लगानीमा रहेको रकम
- १२ महिना भन्दा कम भाखा नाघेको ऋण
- १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण

- ऋण हानी व्यवस्था रकम
- तिर्नुपर्ने जम्मा ऋण
- जम्मा सम्पत्ति
- पछिल्लो आ.व.को खुद बचत/घाटाको रकम

१४. संस्थाको प्रारम्भिक साधारण सभा भएको मिति :-

- कुल सदस्य संख्या :-
- उपस्थित सदस्य संख्या :-
- पछिल्लो साधारण सभा भएको मितिः
- कुल सदस्य संख्याः ....
- उपस्थित सदस्य संख्याः ....
- पछिल्लो संचालक समिति निर्वाचन मिति :-
- निर्वाचन समितिको चयन भएको मिति:-
- साधारण सदस्यहरूलाई सभाको सूचना दिने माध्यम र प्रक्रिया :-

१५. संस्थाले तयार पारेको कार्य संचालन नियमावलीहरु, नीतिहरु, कार्यविधिहरू :-

संस्थाले गठन गरेको उप समितिहरू :-

१६. पछिल्लो साधारण सभाबाट पारित भएका विषयहरू :-

१७. संस्थाको वर्तमान कर्जा प्रकृति वा किसिमहरू (व्याजदर सहित) :-

शिर्षक	दर	शिर्षक	दर

१८. संस्थाको वर्तमान निक्षेपका प्रकारहरू (व्याजदर सहित) :-

शिर्षक	दर	शिर्षक	दर

१९. निम्न कारोवारहरू गरे नगरेको :- सुनचाँदी कर्जा, गल्ला कर्जा, चल्ती खाता, ओ.डी.कर्जा, आफ्नै शेयरको सुरक्षणमा ऋण लगानी, घर जग्गा किनबेचः

२०. ऐन नियममा तोकिए बमोजिमका सम्बन्धित निकायमा पठाउने गरेको विवरणहरु :-

२१. खुद बचत/नाफाको कम्तिमा २५ प्रतिशत जगेडा कोषमा जम्मा गरेको☐ नगरेको☐

२२. शेयर पुँजीको बढिमा १८ प्रतिशत लाभांश वितरण गरेको☐ नगरेको☐

२३. संस्थाले कुनै प्रकारको चन्दा, आर्थिक सहयोग प्रदान गरेको☐ नगरेको☐

२४. एउटै लेखा परीक्षक लगातार ३ पटक भन्दा बढी नियुक्ति भएको छ☐ छैन☐

२५. संस्थाको कुल चुक्ता शेयरपुँजीको २० प्रतिशत भन्दा बढी एउटै व्यक्ति वा निकाय (सरकारी समेत) लाई विक्री भएको छ☐ छैन☐

२६. संस्थाले कर्जामा लिने सेवाशुल्क लगायतका अन्य अतिरिक्त रकमहरु :-

क) सेवा शुल्क☐ ख) नवीकरण शुल्क☐ ग) हर्जाना☐

२७. संस्थाको निक्षेप र कर्जा बीचको व्याजदर अन्तर (Spared Rate) :-

२८. कर्जा तथा सापटमा पाकेको व्याज नगद प्राप्ति Cash Basic को आधारमा आम्दानी जनाएको र निक्षेपमा प्रदान गर्ने व्याज Accural Basis मा लेखांकन गरेको छ☐ छैन☐

२९. संस्थाको कूल पूँजी कोषको १०% भन्दा बढी एक व्यक्तिलाई ऋण लगानी भएको छ☐ छैन☐

३०. बचत तथा ऋण नीति तयार गरी पालना गरेको☐ नगरेको☐

३१. संचालक र लेखा समिति सदस्यका उम्मेदवारहरुले मनोनयन गर्दा शेयर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी, कार्यक्षेत्र भित्र स्थायी बसोवास गरेको प्रमाण, संस्थासँग कुनै बक्यौता नरहेको प्रमाण, कर्जा कालोसुचिमा नपरेको स्व-घोषणा आदि कागजात पेश गरेको☐ नगरेको☐

३२. संचालक समिति निर्वाचित भएको मितिले १५ दिनभित्र संचालकहरुको फोटो र तीन पुस्ते सहितको २ प्रति विवरण पेश गरे☐ नगरेको☐

३३. संस्थाले ऋण उपसमितिको सिफारिसमा ऋण लगानी गरेको ☐ नगरेको☐

३४. सदस्यहरुलाई कारोवारी, साधारण र संस्थापक भनी विभेद गरेको☐ नगरेको☐

३५. साधारण सभा सम्पन्न भएको १५ दिन भित्र लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, अध्यक्षले प्रमाणीत गरेको सभाका निर्णयको प्रतिलिपि, सदस्यहरुको उपस्थिति विवरण सम्बन्धित निकायमा पेश गरेको☐ नगरेको☐

३६. तोकिए बमोजिम कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरे नगरेकोः

३७. संचालक समिति, लेखा समिति, ऋण उप समिति सदस्यहरुले संस्थाबाट लिएको कर्जाको विवरण चौमासिक रुपमा सम्बन्धित निकायमा पेश गरेको☐ नगरेको☐

३८. संस्था दर्ता हुँदाका बखतका बाहेक अन्य सदस्यहरुका हकमा सदस्य बनेको तीन महिना नियमित बचत गरेपछि मात्र ऋण लगानी गर्नुपर्ने पालना भएको☐ नभएको☐

३९. विनियमको परिधि भित्र रही विभिन्न कोषहरुमा रकम बाँडफाँड गरेको छ☐ छैन☐

४०. सहकारी संस्थाले नियमानुसारको सहकारी प्रवर्धन कोषमा रकम विनियोजन गरी मन्त्रालयमा ☐पठाएको / ☐ नपठाएको

४१. संचालकहरुले संस्थाबाट उपभोग गरिरहेको वित्तीय तथा अन्य सुविधाहरुः

४२. संस्थाबाट कर्जा प्रवाह गर्दा माग गरिने कागजातहरु, धितो मुल्यांकन लगायत अन्य प्रक्रियाहरुः

४३. पछिल्लो आन्तरिक र वाह्य लेखापरीक्षकहरुका मुल कैफियतहरुः

४४. ऋण स्वीकृत गर्ने अख्तियारी कसलाई दिइएको छ ? र कसरी दिइएको छ ?

४५. कर्जा तथा निक्षेपको व्याजदर परिवर्तन भएको सूचना सदस्यहरुलाई कसरी दिइन्छ ?

४६. पुरानो ऋण नतिर्ने व्यक्तिलाई नयाँ ऋण प्रदान गरिएको छ☐ छैन☐

४७. संस्थाको प्रचलित विनियम बमोजिम संचालक समितिको बैठक बस्ने गरेको☐ नगरेको☐

४८. संस्थाले साधारण जगेडा कोष बाहेकका कोषहरु तिनको उद्देश्य अनुसार उपयोग गर्ने गरेको☐ नगरेको☐

४९. संस्थाले कर्जा प्रवाह, निक्षेप संकलन र शेयर विक्रिका लागि विज्ञापन गर्ने गरेको☐ नगरेको☐

५०. नगद रकमको ढुकुटी, काउन्टर तथा मार्गस्थ बीमा गरेको☐ नगरेको☐ (गरेको भए, बीमा रकम र म्याद) :-

५१. नगदको विवरण खुल्ने Cash Book, Day Book राख्ने गरेको☐ नगरेको☐ नगदको जिम्मेवारी बाँडफाँड गरेको☐ नगरेको☐, ढुकुटीबाट कारोवारका लागि नगद झिक्दा/राख्दा सोको विवरण राख्ने गरेको☐ नगरेको☐, ढुकुटीको साँचोको जिम्मेवारी क्यासियर र व्यवस्थापकले लिने गरेको☐ नगरेको☐

५२. नगद मौज्दात दैनिक कारोवारको लागि पर्याप्त छ☐ छैन☐

५३. संस्थाले समानान्तर सहकारी संस्थाहरुसंग शेयर, निक्षेप र कर्जा/सापटी कारोवार गरेको भए त्यसको विवरण :-

५४. संस्थाका वर्तमान संचालकहरु समानान्तर सहकारी संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संचालक पदमा समेत बहाल भएको भए त्यसको विवरण :-

५५. सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी व्यवस्थाको पालनाः भएको☐ नभएको☐

५६. लेखा समितिको पदाधिकारीको शैक्षिक योग्यतासम्बन्धी विवरण खुलाउनेः

५७. पाँच लाख भन्दा बढीको ऋण लगानीमा धितो लिएको☐ नलिएको☐

५८. आफ्नो सदस्यको पहिचान विवरण (Know Your Member) फारम बनाइ विवरण राखेको☐ नराखेको☐

५९. सदस्यको पहिचान विवरण (Know Your Member) नियमानुसार अद्यावधिक गरेको☐ नगरेको☐

६०. तोकिएको सीमा भन्दा बढीको वित्तीय कारोबारको अभिलेख राखी वित्तीय जानकारी इकाइमा पठाएको☐ नपठाएको☐ अभिलेख राखेको☐ नराखेको☐

६१. संस्था/संघले सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी आन्तरिक नीति तथा कार्यविधि जारी गरेको☐ नगरेको☐

६२. स्थीर सम्पत्तिको खरिद र खर्च गर्दा अधिकार प्राप्त अधिकारीको स्विकृति र प्रकृया पुरा गरेको छ☐ छैन ☐

६३. स्थिर सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख राखेको छ☐ छैन ☐

६४. ऋण तथा लगानीबाट प्राप्त ब्याजलाई पाउनुपर्ने हिसावमा देखाइएको छ☐ छैन ☐

६५. दैनिक कारोवार संचालनको शिलशिलामा नियमावली बमोजिम अभिलेख राखेको छ☐ छैन ☐

६६. ५ करोड भन्दा बढी जायजेथा भएका संस्थाले तोकिए बमोजिमको निर्धारित पूरा भएको विद्युतीय उपयोग कार्यक्रमणिका (सफ्ट्वेयर)मा अभिलेख व्यवस्थित गरेको छ☐ छैन ☐

६७. आधारभूत अभिलेख र कारोवारको हिसाव किताव कम्पुय्टरमा (व्याकअप) सहित संरक्षण गरेको छ☐ छैन ☐

६८. आन्तरिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन उपर साधारण सभामा छलफल गर्ने काम गरेको छ☐ छैन ☐

६९. संस्थाले खर्च गर्दा साधारण सभाले स्वीकृत बजेट सिमा भित्र रही खर्च गरेको छ☐ छैन ☐

७०. दुई करोड भन्दा बढी कारोवार गर्ने संस्थामा एउटै व्यक्ति संचालक र कर्मचारी बनेको छ☐ छैन ☐

७१. सरकारी कर्मचारी/शिक्षक कार्यसमिति र लेखा समितिमा रहेको छ☐ छैन ☐

७२. लेखा तथा सुपरिवेक्षक समितिले आफुले गरेका कामको चौमासिक प्रतिवेदन संचालक समितिका र वार्षिक प्रतिवेदन साधारण सभामा पेस गरेको छ☐ छैन ☐

७३. मुख्य कारोवारको हर हिसाव छुट्टिने गरी खातावही कायम गरेको☐ नगरेको ☐

७४. मुख्य कारोवार संस्थाको कुल बारोवारको ३०% भन्दा बढी छ☐ छैन ☐

७५. सदस्य, संचालक र लेखा समिति पदाधिकारीहरूले संस्थामा नियमित बचत गरेको ☐ नगरेको ☐

७६. संस्थामा सबैले देख्नेगरी साइनबोर्ड, सदस्यहरुले देख्नेगरी सदस्य वडापत्र र सूचनापाटी राखेको☐ नराखेको☐

७७. वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पारित गरेको☐ नगरेको ☐

७८. कमिसन दिएर रकम संकलन गरेको☐ नगरेको ☐

७९. विद्युतीय सेवा संचालन अनुमती लिएको☐ नलिएको☐

८०. सञ्चित घाटापूर्ति नहुँदै शेयर लाभांश रकम वितरण गरेको☐ नगरेको ☐

८१. सेवा केन्द्र संचालन गरेको भए सोको अनुमती लिएको☐ नलिएको☐

८२. तिन वर्ष भन्दा बढी समयका लागी एकमुष्ठ बचत लिएको छ☐ छैन ☐

८३. कोपोमिसमा तोकिएका प्रतिवेदन तथा कागजात दाखिला गरेको छ☐ छैन ☐

८४. लगानीमा रहेको ऋणको भाका नाघे नघाघेको वर्गिकरण गरिएको छ☐ छैन ☐

८५. सन्दर्भ व्याजदरको सिमा बचत तर्फ नघटाएर तथा ऋण तर्फ नबढाएर व्याजदर कायम गरेको छ☐ छैन ☐

८६. बजार प्रतिनिधी राखी बचत उठाउने गरेको छ☐ छैन ☐

८७. जम्मा सदस्य हेरी महिलाको सदस्यता के कस्तो रहेको छ महिला सदस्य .... %

८८. खास सेवा सञ्चालन गर्न विधिवत स्विकृति लिइएको छ☐ छैन ☐

८९. दैवी छनौट विधीबाट छानीएका ५ जना ऋणी सदस्यको ऋणको सावा व्याजको हिसाव अलग्गै गणना गरी हेर्दा software को गणनासँग मेल खान्छ☐ खाँदैन☐

९०. लगानीमा रहेका ऋणबाट प्राप्त हुनपर्ने व्याजलाई अंशधन मुलधनमा पूँजीकृत गरेको छ☐ छैन ☐

९१. एकैपटक साधारण सभा बस्न नसक्ने सदस्य संस्था भएको संख्यामा भए पायक पायक स्थानमा सभा राख्ने व्यवस्था छ☐ छैन ☐

९२. साधारण सभाको माइन्युट नियमानुसार प्रमाणित भएको छ☐ छैन ☐

९३. कानुन बमोजिम साधारण सभाले गर्ने गरी निर्धारित कामहरू विधीवत् साधरण सभाबाटै सम्पादन भएको छ☐ छैन ☐

उल्लेखित विषयहरु तथा जानकारी यस संस्थाको आधिकारिक व्यक्ति/व्यक्तिहरुसँग संकलन भएको हो भनी सहि गर्ने

आधिकारिक व्यक्तिको नामः हस्ताक्षरः

निरीक्षण टोलीका सदस्यको नामः पदः

हस्ताक्षरः मितिः

अनुसूची-६

सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक निरीक्षण वा अनुगमन टिपनको ढाँचा

दफा २२ सँग सम्बन्धित

मितिः २०८...../......./....... सम्मको विवरणमा आधारित

संस्थाको नामः... ठेगानाः.....................................

प्रतिक्रिया बैठकको मितिः................................... स्थानः.....................................

सहकारी संस्थाको तर्फबाट जम्मा उपस्थितिः .... जना (कर्मचारी ....जना, संचालक........जना, लेखा सुपरिवेक्षण समिति संयोजक/सदस्य.........जना,ऋण उपसमिति संयोजक सदस्य.........जना अन्य......... जना)

क्र.सं.	जाँच सूचीको बुँदा नं	टोलीका तर्फबाट		कैफियतमा संस्थागत प्रतिक्रिया	बैठकमा कुनै निचोडमा पुगिएको भए व्यहोरा
		जनाईएको सकारात्मक काम कुराको व्यहोरा	तलब गरिएको कैफियतको व्यहोरा		

निरीक्षण टोलीका संयोजकको
दस्तखतः
नाम थरः
अन्य सदस्यहरूको दस्तखतः

सहकारी संस्था तर्फका मुख्य प्रतिनिधिको
दस्तखतः
नाम थरः
अन्य सहभागीहरूको दस्तखतः

अनुसूची-७
सहकारी संस्थाको अनुगमन प्रतिवेदनको ढाँचा
दफा २४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित

मितिः..............

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की ।

विषयः निरीक्षण प्रतिवेदन ।

मिति...../....../...... को भ्रमण आदेशानुसार निर्धारित जाँच-सूचीका आधारमा मिति...../....../...... देखि मिति...../....../......सम्म अन्नपूर्ण गा.पा. वडा नं..... स्थित श्री .... सहकारी संस्थाको स्थलगत निरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी सहकारी संस्थाको कार्य संचालनका सम्वन्धमा व्यवस्थापनमा संलग्न व्यक्तिहरुवाट प्राप्त जानकारी एवम् पेश भएको अभिलेखका तश्यहरुका आधारमा देखिए बमोजिमको अवस्था र भए, गरेको व्यहोरा तपशिलमा खुलाएर यो प्रतिवेदन पेश गरेको छु/ गरेका छौं ।

तपशिलः

खण्ड कः सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक जानकारी

क्र.स.	विवरण			कैफियत
१	नाम ठेगाना			
२	दर्ता नं. र मिति			
३	दर्ता गर्ने कार्यालय			
४	विषयगत वर्गिकरण	☐ बचत तथा ऋण ☐ वहुउद्देश्यीय ☐ कृषि ☐ अन्य		
५	सदस्य संख्या	जम्मा .... महिला .... पुरुष		
६	कार्यक्षेत्र			
७	शाखा वा सेवा केन्द्र	☐ नभएको ☐ भएको (जम्माः..............., स्थानः............		
८	निरीक्षण गर्दाका प्राथमिक वित्तीय तथ्याङ्कहरु	●जम्मा बचत दायित्व	रु...................	
		●जम्मा शेयर पुँजी	रु...................	
		●जगेडा कोषको रकम		
		●सञ्चित घाटा भए जम्मा रकम		
		●घाटापुर्ति कोषको रकम		
		●जम्मा लगानीको रहेको ऋण		
		●१२ महिना भन्दा कम भाखा नाघेको ऋण		
		●१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण		

		●ऋण हानीका लागि जम्मा व्यवस्था		
		●तिर्नुपर्ने जम्मा ऋण दायित्व		
		●जम्मा सम्पत्ति		
		●पछिल्लो आ.व. को खुद बचत/घाटा को रकम		
९	कर्मचारी संख्या	जम्मा		
१०	एकीकृत सूचना प्रणालीमा प्रतिवेदन	☐ नियमित ☐ अनियमित ☐ अङ्गीकृत नै नभएको		
११	पूर्ण तथा व्यवसायिक संस्था विकास कार्यक्रम (प्रोवेसन) वा त्यस्तै अन्य प्रमाणीकरणमा भर्ना	☐ नभएको ☐ भएको (विस्तृति समेत)		
१२	व्यवस्थापकको नाम, सम्पर्क	नामः सम्पर्क नं		

खण्ड ख

दर्ता अनुमति लेखाजोखा

पाइएका मुख्य कैफियतहरू	अभिलेख उपलव्ध भएसम्म ऐन जारी भएको मितिको, अघिल्लो निरीक्षण वा आ.व. को अन्त्यको र हालको गरी तिन वटा विन्दुमा कैफियत सुधारको क्रम	निरीक्षण टोलीको सिफारिस

खण्ड ग

संचालन पद्धति स्थापनाको लेखाजोखा

पाईएका मुख्य कैफियतहरु	अभिलेख उपलब्ध भएसम्म ऐन जारी भएको मितिको, अघिल्लो निरीक्षण वा आ.व. को अन्त्यको र हालको गरी तिन वटा विन्दुमा कैफियत सुधारको क्रम	निरीक्षण टोलीको सिफारिस

खण्ड घ

खातावाहीको अध्यावधीकरण

पाईएका मुख्य कैफियतहरु	अभिलेख उपलव्ध भएसम्म ऐन जारी भएको मितिको, अघिल्लो निरीक्षण वा आ.व. को अन्त्यको र हालको गरी तिन वटा विन्दुमा कैफियत सुधारको क्रम	निरीक्षण टोलीको सिफारिस

खण्ड ङ

सदस्य सेवाको स्तराङ्कन

हाल प्रदान गरिएका सेवाहरु	आम सदस्यहरुको अवस्था, आवश्यकता र प्राथमिकताका दृष्टिले सेवाहरुको सदस्य सापेक्षताका साथै सेवा प्रवाहमा देखिएको असङ्गति	सेवाहरुलाई सदस्य सापेक्ष तुल्याउन र असङ्गति हटाउन अपनाउनुपर्ने उपाय विशेषका सुझाव

खण्ड च

नगदी कारोवारमा नियन्त्रण

पाइएका मुख्य कैफियतहरु	अभिलेख उपलव्ध भएसम्म ऐन जारी भएको मितिको, अघिल्लो निरीक्षण वा आ.व. को अन्त्यको र हालको गरी तिन वटा विन्दुमा कैफियत सुधारको क्रम	निरीक्षण टोलीको सिफारिस

खण्ड छ

निर्देशन कार्यान्वयन प्रगति

पालना गरिएका वा उल्लेखनीय प्रयास गरिएका मुख्य निर्देशनहरू	पालना वा उल्लेखनीय प्रयास समेत नगरिएका मुख्य निर्देशनहरू	निरीक्षण टोलीको सिफारिस

खण्ड ज

सहकारी संस्था विशेषका सरोकार

मुख्य सरोकारहरू	गरिएको सम्वोधन वा उल्लेखनीय सम्बोधन प्रयासको व्यहोरा	निरीक्षण टोलीको सिफारिस

खण्ड झ: निष्कर्ष

समुच्चा टिप्पणी

....

....

....

....

समुच्चा सिफारिस

- कदर स्वरुप पत्र दिन
- खण्डगत सिफारिस अनुसारको निर्देशन पठाउन
- छलफलमा वोलाएर खण्डगत सिफारिस अनुसार निर्देशन दिन
- सघन अनुगमन गर्न
- शीघ्र सुधारात्मक कारवाही सूचीमा राख्न
- अनुसन्धानका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउन
- उल्लङ्घनकर्तालाई जरिवाना गर्न
- सहकारी संस्थालाई समस्याग्रस्त घोषणा गर्न
- सहकारी संस्थाको दर्ता खारेज गर्न
- अन्य (खुलाउने).....................................

समुच्चा सिफारिस गर्दा लिएका आधारहरूः

-
-

संलग्न कागजातहरूः

१. स्थलगत जाँच-सूची (खण्ड क बाहेक) को साफी
२. प्रारम्भिक निरीक्षण वा अनुगमन टिपन
३. ....
४. ....

प्रतिवेदक

नाम,थर	पद	दस्तखत
१. संयोजक		
२. सदस्य		
३. सदस्य		

अनुसूची-८

सहकारी संस्थाको निरीक्षण पछि नियामक निकायबाट दिइने ढाँचा
दफा २८ सँग सम्बन्धित

मितिः २०८....../......../.......

श्री .... सहकारी संस्था लि.
.... ।

विषयः निर्देशन ।

यस कार्यालयबाट त्यस सहकारी संस्थाको मिति ..../........../........ देखी मिति ..../........../........ सम्म निरीक्षण हुँदा सहकारी भावना मौजुदा कानुनी व्यवस्था र वित्तीय काम कारोवारमा अपनाउनु पर्ने सर्वमान्य सावधानीजनक मापदण्डहरु समेतका आधारमा तपसिल बमोजिमका सुधारयोग्य अवस्था एवम् अभ्यासहरु/सर्वथा अस्विकार्य अवस्था एवम् अभ्यासहरु भए गरेको पाईएकोले अन्नपूर्ण गाउँपालिका सहकारी ऐन २०७४ बमोजिम तपशिलमा उल्लेखित निर्देशनहरु दिइएको छ। दिइएको समय अगावै सम्पूर्ण निर्देशनहरु कार्यान्वयन गरिसक्ने लक्षले तोकिएको ढाँचामा कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाएर संचालक समितिबाट स्वीकृत गरी यस कार्यालयमा पेस गर्नुहोला । कार्ययोजना अन्तर्गतका कार्यहरुको प्रत्येक मासिक/चौमासिक/वार्षिक कार्यान्वयन प्रगति समेत तोकिएको अवधि भित्र यस कार्यालयमा पठाउनुपर्ने छ। अन्यथा कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ।

दस्तखतः
नामथरः
पदः

तपसिलः

क्र.सं.	नियामक सरोकारको क्षेत्र	निर्देशनको व्यहोरा	कार्यान्वयन गरिसक्नुपर्ने समय	कैफियत
१	दर्ता अनुमतिको पालना			
२	संचालन पद्धतिको स्थापना			
३	खातावहीको अध्यावधिकरण			
४	सदस्य सेवाको स्तर			
५	नगद कारोवारमा नियन्त्रण			
६	साविक निर्देशनको कार्यान्वयन			
७	विविध			

अनुसूची-९

सहकारी संस्थाले नियामक निकायमा पेश गर्ने निर्देशन कार्यान्वयन कार्ययोजनाको ढाँचा

दफा २९ सँग सम्बन्धित

मितिः........../........../........

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की ।

विषयः निर्देशन कार्यान्वयन कार्ययोजना ।

ताहाँ कार्यालय वाट यस सहकारी संस्थालाई मिति.........../.........../........... मा प्राप्त निर्देशनहरुको कार्यान्वयनको लागि संचालक समिति वाट स्वीकृत भएको तपशिल बमोजिमको कार्ययोजना पेश गरेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

दस्तखतः
नाम थरः
पदः

तपशिलः

क्र.सं.	निर्देशनको व्यहोरा	कार्यान्वयन गर्नुपर्ने समय	सम्पन्न गरिने क्रियाकलाप	सम्पन्न गरिसक्ने समय	जिम्मेवारी तोकिएको व्यक्ति	कैफियत

अनुसूची-१०

सहकारी संस्थाले नियामक निकायमा पेश गर्ने निर्देशन कार्यान्वयन प्रगतिको ढाँचा

दफा २९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित

मितिः......./......./........

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की ।

विषयः निर्देशन कार्यान्वयन प्रगति ।

ताहाँ कार्यालय वाट यस सहकारी संस्थाले मिति........./........../......... मा पेश गरेको निर्देशन कार्यान्वयन कार्य योजना अन्तर्गतका कार्यहरुको सम्पादनमा प्रतिवेदन अवधिमा भए गरेका प्रगति तपशिल बमोजिम रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

दस्तखतः
नाम थरः
पदः

तपशिलः

प्रतिवेदन अवधिः मितिः............/.........../.......... देखि मितिः ..../.........../........... सम्म

क्र.सं.	निर्देशनको व्यहोरा	कार्यान्वयन गर्नुपर्ने समय	सम्पन्न गर्नुपर्ने क्रियाकलाप	सम्पन्न गर्नुपर्ने समय	हालसम्म सम्पन्न भएका क्रियाकलाप	कैफियत

प्रमाणिकरण मितिः २०८०/११/१८

राजपत्रमा प्रकाशन मितिः २०८१/०२/२०

आज्ञाले
विष्णु प्रसाद पोखरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत